

nødvendigheds uafbrudt skal være 16 Medlemmer tilstede og tage Deel i Sagens Paakjendelse og Hovedforhandlingen, og det altsaa var grundlovsstridigt at afvige derfra, saa kan jeg ikke ganske være enig deri. Det er oplyst ved Exempler af andre Love, navnlig af de Love, vi have hos os, og ved Analogien af den norske Grundlov og det i 1815 givne Regulativ for Rigsretten i Norge, at det ingenlunde kan ansees som en Følge af en Bestemmelse, at der hører et vist Antal til at danne Retten, at dette hele Tal skal være i Virksomhed under hele Sagen. Naar Udvalgets Fleertal har paaberaabt sig, at der ogsaa i hine Love haves udtrykkelig Bestemmelse for, at Retten kan holdes med et mindre Antal Medlemmer, og der ligeledes i Grundlovens § 65 findes en Bestemmelse om, hvorledes dens Thing kunne holdes med et vist Antal af det, der muliggjør Thingsret, maa jeg dertil svare, at Grunden, hvorfor dette ikke er skeet med Hensyn til Rigsretten, er, at Grundloven blot ganske i Almindelighed har villet bestemme, hvorledes Rigsretten skulde ordnes, men iøvrigt forbeholdt Sagen til den Forretningsorden, hvori de nærmere Bestemmelser skulde gives, og det forekommer mig ikke at have været ganske hensigtsmæssigt, om man i selve Grundloven, som kun havde at indeholde Hovedbestemmelserne om Rigsretten, havde optaget de særegne Bestemmelser, der kunde være fornødne for at sætte Rigsretten i Virksomhed. Hvad det Spørgsmaal angaaer, hvormange Medlemmer af Thingene der behøvedes, for at det kunde være suldtalstigt, da var dette Noget, der maatte ordnes i selve Grundloven, for at den kunde sættes i Virksomhed, og som ikke kunde overlades til den tilkommende Forretningsorden; men derimod kunde Spørgsmaalet om, hvormange Personer der behøve at være tilstede, for at Rigsretten kan træde frem med den fulde Myndighed, som den bør, opsættes, til den Lov udkom, der ordnede Rigsretten, og som man antog ved Grundlovens Behandling for at være nødvendig. Der behøves meget udførlige Anordninger herom, hvorpaa det forelagte Udkast, som er af et ganske overordentligt Omfang, jo ogsaa afgiver Exempel. Naar den ærede Ordfører med megen Varme

har udtalt den Overbeviisning, at man ikke bør røkke nogen af de Garantier, som Grundloven giver for Sagens retfærdige Udfald, kan jeg ikke Andet end paa det inderligste sympathisere med ham i denne Grundsatning, men jeg tvivler meget paa, at der virkelig vindes noget betydeligt Tillæg i Garantie ved, at man gjør 16 Dommeres uafbrudte Nærværelse nødvendig. Jeg troer snarere, at det praktisk vil lede til at svække den; jeg troer nemlig, at naar et saa stort Antal Medlemmer skulde være bestandigt tilstede fra Begyndelsen til Enden og overvære en vidtløftig Afshørelse af de Tiltalte og mange Bidner eller Deponenter, vil Opmærksomheden blive svækket. Dette var en Grund, som vel mere talte for det af Landstinget tidligere Vedtagne, at Oplysninger kunde søges gennem Afdelinger af Rigsretten, end for den Begrænsning, hvorom her spørges, men det taler dog for, at man ikke bør drive Jordringen om alle Medlemmernes stadige Nærværelse til det Yderste. Derfor skønner jeg ikke rettere, end at det under vidtløftige og langvarige Sager vil meget let kunne være Tilfældet, at det, naar en enkelt Dommer eller flere enkelte Dommere ikke ville kunne være tilstede under hele Forhandlingen, at Nogen til Exempel kunde blive syg, efterat Retten har været en Maaned, vilde være nødvendigt at begynde fra Ny af, og at heraf vilde følge den allerstørste Ulempe. Ikke alene maatte hele Sagen begynde forfra, til stor Besvær for Retten, men hvad der var mundtligt udsagt under den hele forhenværende Behandling, vilde ikke have nogen egentlig bindende Kraft, naar Sagen begyndes paany. Det er let muligt, at man ikke engang kunde faae de Personer igjen tilstede, som have afgivet Forklaringer, og hvad der var værre, var, at de, naar de kom tilstede, sagde noget Andet, end de tilforn havde sagt, og det kan, efter den mundtlige Procedures Natur, ikke Andet end aldeles svække Beviiset. Der er vel fastsat i § 79, at der skal holdes Bog over det Væsentlige af, hvad der passerer; men denne Bog, som ikke føres under Rettens egen og endnu mindre under nogen offentlig Control kan umuligt indeholde Alt, hvad der er foregaaet, alt det, som vil kunne